

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 375
van **KARL VANLOUWE**
datum: 29 juni 2017

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Brexit - Bescherming burgers

Uit de Mededeling aan de Vlaamse Regering met het overzicht van de ontwikkelingen binnen de Europese Unie voor mei 2017 blijkt dat de Algemene Raad in "EU 27 formaat" een besluit heeft genomen waarmee de opening van de brexit-onderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk werd goedgekeurd en de Commissie formeel als EU-onderhandelaar werd benoemd. Ondertussen werden de eerste gesprekken gestart onder leiding van Michel Barnier, als EU-onderhandelaar, en Secretary of State for Exiting the European Union David Davis, namens de Britse regering.

Op die manier werd de eerste fase van de brexit-onderhandelingen opgestart. Hierin zal vooral gefocust worden op het vrijwaren van de rechten van EU-burgers en hun families in het Verenigd Koninkrijk en omgekeerd. Ook de financiële afwikkeling van de brexit, de situatie van Noord-Ierland,...zullen spoedig volgen. In een tweede fase staat de toekomstige relatie tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU op de agenda.

Vooraf maakte de Britse premier Theresa May zelf haar voorstellen bekend om de Europese burgers die in het Verenigd Koninkrijk wonen te beschermen na de brexit. Premier May benadrukte dat EU-burgers die zich in het VK bevinden niet weggestuurd zullen worden na de brexit en dat families niet uit elkaar gerukt worden. Eveneens stelde de Britse premier vijf principes voor die volgens de Britten een 'eerlijke en ernstige deal' moeten garanderen.

Concreet betekent de afspraak volgens Reuters dat alle Europese burgers die zich wettelijk vijf jaar in het Verenigd Koninkrijk bevinden, een aangepaste status kunnen verkrijgen waarmee ze bepaalde rechten genieten die een Britse burger ook geniet. Daaronder vallen ziekteverzekering, onderwijs, pensioen, en nog andere voordelen.

De Europeanen die nog geen vijf jaar in het land verblijven, zullen de termijn van vijf jaar mogen uitzitten, zodat ook zij zich kunnen aanmelden voor een verandering van status. De overheid zal daarvoor een 'genadeperiode' van twee jaar toelaten zodat niemand 'van de afgrond geduwd kan worden', aldus de Britse premier.

Uit de media vernamen we eveneens dat de Britse premier hierbij voorstelde dat eventuele conflicten moeten beslecht worden voor Britse rechtbanken terwijl de Europese Unie wil dat het Europees Hof van Justitie bevoegd blijft. Bij de start van de gesprekken blijken er dan ook belangrijke tegenstellingen.

1. Welk standpunt heeft de Vlaamse Regering voorafgaandelijk en intrafederaal ingenomen met betrekking tot het vrijwaren van de rechten van de EU-burgers die verblijven in het Verenigd Koninkrijk?
2. Werd er binnen de EU reeds gesproken over de vrijwaring van de rechten van de Britse onderdanen die verblijven in ons land en de rest van de Europese Unie?
3. Kan de minister bij benadering laten weten hoeveel landgenoten op datum van de start van de brexit-onderhandelingen in het Verenigd Koninkrijk verblijven?
4. Kan de minister laten weten hoeveel inwoners met de Britse nationaliteit op dezelfde datum in ons land verblijven, gelet op de aanwezigheid van de vele Europese en internationale instellingen in ons land?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 375 van 29 juni 2017

van **KARL VANLOUWE**

1. De Vlaamse Regering wil de rechtsonzekerheid van Vlamingen die in het Verenigd Koninkrijk (VK) verblijven zo veel als mogelijk beperken. Zij wil dat hun rechten worden beschermd volgens het beginsel van wederkerigheid en onderschrijft om die reden de algemene principes in de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april en de onderhandelingsdirectieven van de Raad Algemene Zaken van 22 mei 2017.

De Britse Regering publiceerde op 26 juni 2017 een eigen positiepaper over dit onderwerp die een aantal positieve elementen bevat.

De *settled status* voor iedereen die vijf jaar in het Verenigd Koninkrijk verblijft, is bijvoorbeeld een stap in de goede richting. Al is het essentieel dat zo spoedig mogelijk meer informatie wordt gegeven over de concrete inhoud van dit begrip en alle procedurele kwesties grondig worden uitgeklaard. Hierbij moeten we streven naar een zo licht mogelijke procedure.

Voor de Vlaamse Regering is het bovendien belangrijk dat de gevolgen voor zelfstandigen, grensarbeiders en gedetacheerden mee in de discussie worden opgenomen. Vlamingen die in het VK werken vallen vooral onder deze categorieën. Dit werd overgenomen in de Belgische positie. Het gecoördineerd standpunt van de Belgische federatie luidt bovendien dat de zogenaamde *cut-off date* of de datum waarop de huidige regelgeving inzake deze materie in het VK niet langer geldig is, niet eerder kan worden vastgelegd dan op de datum van de effectieve terugtrekking. Dit strekt ertoe juridische chaos te vermijden.

Ondertussen vonden twee onderhandelingsrondes plaats. Specifiek over dit onderwerp verlopen de gesprekken constructief.

De grote moeilijkheid is een waterdichte en effectieve verzekering van deze rechten. Blijvend toezicht door het Europees Hof van Justitie bij het verzekeren van verworven rechten ligt voor het VK bijzonder moeilijk. Dit hangt ook samen met de discussie over de aanpak van de handhaving van het uiteindelijke terugtrekkingsakkoord.

2. Een belangrijk principe in de formele EU-documenten is dat de EU en het VK elkaars burgers een gelijkwaardige behandeling gunnen op basis van wederkerigheid. De discussie over de rechten van burgers gaat dus zowel over EU-burgers in het Verenigd Koninkrijk als vice versa. Men mag hierbij niet vergeten dat wanneer het VK een derde land wordt, VK-burgers die vijf jaar legaal in de EU verblijven onder de richtlijnen langdurig ingezetenen als derdelanders een hoge bescherming genieten. Die bescherming is nu niet gegarandeerd voor EU-burgers in het VK. Maar de hoger vermelde *settled status* kan hier aan tegemoet komen.
3. Er waren op 18 augustus 2017 26.478 Belgen ingeschreven in de consulaire bevolkingsregisters van het Belgische Consulaat-Generaal in Londen. Dit is echter niet het aantal landgenoten dat effectief in het VK verblijft. Schattingen gaan eerder uit van ca. 35.000 landgenoten. 70% van leeft en werkt binnen de 'Greater London' area. Het grootste deel van hen is hoogopgeleid en Vlaming. De Brexit heeft wel als neveneffect dat meer Belgen zich officieel registreren.
4. Ook hier ontbreken exacte cijfers. Volgens schattingen bedraagt het aantal in ons land verblijvende Britten ca. 30.000.